

Fylkesmannen i Trøndelag / Trööndelagen
fylhkenålma

VERDAL KOMMUNE
Postboks 24
7651 Verdal

Steinkjer, 20. februar 2019

Deres ref.:
Petter Voll

Vår ref.(bes oppgitt ved svar):
2018/20506
Saksbehandler:
Elise Hermo Rusti

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Verdal kommune Kontrollnummer: 2019.045.I.FMTL

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Petter Voll

Fra Fylkesmannen i Trøndelag:
Elise Hermo Rusti

Andre deltagere fra virksomheten:
Jostein Grimstad
Trond Selseth
Pål Anders Martinussen
Trine Bjørnerås

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i
Trøndelag:*
Torill Espedal

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Verdal kommune den 22.01.2019. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Trøndelag avdekket **1** avvik og ga **4** anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

- Kommunen oppfyller ikke registreringsplikten i databasen Grunnforurensning, og kvalitetssikrer ikke innholdet (§ 2-9).

Anmerkninger:

1. Kommunen har ikke skriftlige rutiner som regulerer saksbehandling av forurenset grunn saker etter plan- og bygningsloven og forurensningsforskriften kap. 2
2. Kommunen har ingen opplæringsplan for ansatte som skal behandle saker som faller inn under kap. 2.
3. Kommunen kan i større grad opplyse tiltakshaver om deres plikter etter bestemmelsene i forurensningsforskriften kap. 2.

4. Kommunen kan i større grad gjennomføre tilsyn i forurenset grunnsaker
Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.
Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20. februar 2019	Elise Hermo Rusti	Marit Lorvik (e.f.)
dato	kontrollør	seksjonsleder

Fylkesmannen i Trøndelag

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: VERDAL KOMMUNE DRIFT- OG ANLEGG	
Organisasjonsnr.: 976678729	Eies av: 974777789
Bransjenr. (NACE-kode): 42.110 - Bygging av veier og motorveier	

Kontrollert enhet

Navn: Verdal kommune	Anleggsnr.: 5038.0116.01
Kommune: Verdal	Fylke: Trøndelag
Anleggsaktivitet: Annen aktivitet	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere kommunens myndighetsutøvelse av bestemmelsene i forurensningsforskriften kap. 2, opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider. Inspeksjonen inngår i en landsdekkende aksjon for kommunetilsyn 2018/19. Tilsynene gjennomføres av Fylkesmannen, koordinert av Miljødirektoratet.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48a.

Inspeksjonstema

Kommunens rolle som forurensningsmyndighet i bygge- og gravesaker med forurenset grunn (jf. forurensningsforskriften kap. 2)

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Verdal kommunes plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Verdal kommune innen **15. mai 2019** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik vil bli rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan det vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmlpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Trøndelag.

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Trøndelag (jf. offentleglova).

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik

Kommunen oppfyller ikke registreringsplikten i databasen Grunnforurensning, og kvalitetssikrer ikke innholdet.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften kapittel 2 § 2-9, 4. ledd.

Kommentarer:

Kommunen skal etter nærmere retningslinjer fra Miljødirektoratet sørge for rapportering av data til databasen *Grunnforurensning* som er etablert av Miljødirektoratet. I retningslinjene fra Miljødirektoratet «*Veileder - Grunnforurensning*» (V 1.03|2017) fremkommer det i punkt 4.1 at all kjent og ny informasjon om grunnforurensning i kommunen skal registreres fortløpende i databasen. Dette gjelder både for de lokalitetene som allerede er registrert og eventuelle nye lokaliteter med mistanke om forurensning. Myndigheten kan gi bestemmelser og krav til tiltakshavers rapportering inn i databasen.

Grunnforurensning er koblet opp mot Matrikkelsystemet, Norges offisielle register over fast eiendom. I matrikkeloven og tilhørende forskrift § 61. del 1 er forurensningsmyndigheten pålagt å overføre oppdaterte data om forurenset grunn til matrikkelen.

Søk i databasen viser at det i Verdal kommune finnes 25 registrerte lokaliteter, hvorav 14 er registrert med kommunen som myndighet. Øvrige lokaliteter står oppført under Miljødirektoratet og Fylkesmannen. Kommunen kjenner ikke til hvilke lokaliteter de er myndighet for og har ikke fordelt lokaliteter til saksbehandler.

Under tilsynet kom det frem at kommunen kjenner til databasen, men at det er uklart hvem som bruker den og om den brukes. Kommunen er usikker på om det er fastsatt

hvem som er ansvarlig for å oppdatere basen, om det er satt en lokal administrator og om evt flere i kommunen er registrert som bruker. Kommunen opplyser at databasen ikke oppdateres, at tiltakshaver ikke etterspørres om oppfølging av databasen og at databasen ikke kvalitetssikres. Videre opplyser kommunen at de har laget et eget kart ut i fra erfaring/historikk, men at lokalitetene som ligger i kartet ikke er registrert i grunnforurensningsdatabasen. Denne historikken angående grunnforurensningslokaliteter må bli registrert i databasen.

Mer tilgjengelig informasjon i databasen Grunnforurensning kan blant annet øke andelen saker som fanges opp ved arbeid i forurensset, privat grunn som ikke er omfattet av søknadsplikten i plan- og bygningsloven § 20-1.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kommunen har ikke skriftlige rutiner som regulerer saksbehandling av forurensset grunn saker etter plan- og bygningsloven og forurensningsforskriften kapittel 2

Kommentarer:

Vi har inntrykk av at det er veldig uklart hvor den utøvende forurensningsmyndigheten på temaet forurensset grunn egentlig ligger i kommunen, organisatorisk sett. Dette gjelder både myndighet for saksbehandling av sakene om forurensset grunn, godkjenning av tiltaksplaner og innkomne sluttrapporter, samt hvem som har ansvar for oppfølging av databasen Grunnforurensning (se gitt avvik). Det foreligger ingen spesifisering av dette ansvarsområdet i eksisterende delegasjonsreglement, eventuelle skriftlige rutiner eller stillingsinstruksjoner eller tilsvarende. «Gråsonene» mellom de enkelte enhetene og internt mellom saksbehandlere må avklares skriftlig.

Under tilsynet kom det fram at kommunen ikke har skriftlige rutiner for saksbehandling av saker som berører forurensset grunn både mhp byggesaker etter plan- og bygningsloven og/eller saker etter forurensningsforskriften kap. 2. Flere viste til at det hittil har vært få aktuelle saker og at saksbehandlingen foregår etter praktiske rutiner.

Det er utarbeidet brevmaler for kommunen, men det ble opplyst at det ikke finnes egne maler for grunnforurensningssaker.

Ledere mener at det finnes en rutine, selv om denne ikke er skriftlig. Det ble opplyst om at grunnforurensningssaker skal sjekkes ut med miljørådgiver, og at byggesaker blir drøftet i ukentlige møter. Dette er en praksis/rutine som saksbehandlere ikke helt visste om.

Anmerkning 2

Kommunen har ingen opplæringsplan for ansatte som skal behandle saker som faller inn under forurensningsforskriften kap. 2.

Kommentarer:

Under tilsynet kom det frem at det ikke er utarbeidet en opplæringsplan for å opprettholde eller tilegne seg ny kompetanse.

Under tilsynet viste flere til at det er rom og ressurser i kommunen til å delta på aktuelle kurs/seminar/nettverk etc. Det er overlatt til den enkelte saksbehandler å vurdere behovet for egen kompetanseheving på temaet.

Det synes hensiktsmessig om kommunen vurderer behovet for en egen opplæringsplan eller system, for å opprettholde kompetanse og/eller tilegne seg ny kompetanse på miljøtemaet. Det er ingen opplæring internt i kommunen på området.

Anmerkning 3

Kommunen kan i større grad opplyse tiltakshaver om deres plikter etter bestemmelsene i kap. 2.

Kommentarer:

Tiltakshaver skal vurdere mistanke om forurenset grunn, undersøke mulig grunnforurensning, utarbeide tiltaksplan, sende tiltaksplan til kommunen for godkjenning, gjennomføre tiltaket og rapportere til kommunen etter at tiltaket er gjennomført.

Under tilsynet kom det fram at kommunen ikke gjør tiltakshavere kjent med pliktene de har etter forurensningsforskriften kap. 2.

Mer tilgjengelig informasjon om tiltakshavers ansvar (se eksempelvis faktaark M-811|2017) kan medvirke til å fange opp saker på privat grunn som ikke er omfattet av søknadsplikt etter plan- og bygningsloven §20-1. Nevnte faktaark ble gjort kjent for kommunen under tilsynet.

Anmerkning 4

Kommunen kan i større grad gjennomføre tilsyn i grunnforurensningssaker

Kommentarer:

Kommunen kan føre tilsyn med at bestemmelsene i forurensningsforskriften kap. 2 følges og kan i den forbindelse treffe enkeltvedtak etter bestemmelsene i forurensningsloven § 49 til § 51. Kommunen har også myndighet etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd, § 18, § 74, § 75 og § 76.

Under tilsynet kom det frem at kommunen i liten grad gjennomfører tilsyn med opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravesaker, det blir hovedsakelig gjennomført befaringer på ulovlighetsoppfølging.

Kommunen opplyser at de hittil har hatt få saker å føre tilsyn med, og at de foreløpig ikke har mottatt noen sluttrapporter på sakene som en hittil har behandlet. I denne sammenheng fremhevet kommunen fordelene med et eventuelt interkommunalt samarbeid knytta til tilsynsoppfølging.

Kommunen kan styrke kvaliteten på dokumentbaserte tilsyn etter forurensningsforskriften § 2-11 ved å samordne behandling av ferdigattest (SAK10 § 8-1, jf. TEK17 § 9-9 om sluttrapport for faktisk disponering av avfall) med kontroll av sluttrapport for tiltak i forurenset grunn (forurensningsforskriften § 2-9 andre ledd og § 2-5 andre ledd).

7. Andre forhold

Forskrift om gebyr for saksbehandling og tilsyn etter kap. 2 i forurensningsforskriften.

Kommunen kan fastsette forskrift om gebyr for saksbehandling og kontroll. Gebyrene skal samlet ikke overstige kommunens kostnader.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold:

- Organisasjonskart for kommunen
- Verdal kommune, Årsmelding 2017 (datert 16.04.2018)
- Delegasjonsreglement for kommunen (datert 01.01.2018)

9. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forurenset grunn i bygge- og gravesaker, Miljokommune.no

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Tiltakshavers ansvar ved terrenginngrep i forurenset grunn (M-811|2017)
- Kommunens oppgaver ved terrenginngrep i forurenset grunn (M-810|2017)
- Grunnforurensning – bransjer og stoffer (M-813|2017)
- Veileder – Grunnforurensning Registrering og vedlikehold av lokalitetsinformasjon
- Veileder til forurensningsforskriften kapittel 2 Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider